

Risk-, likviditets- och kapitalhantering

Riskhantering är en integrerad del av all bankverksamhet och riskmedvetenheten är djupt förankrad i SEB:s företagskultur. Megatrender som digitalisering, hållbarhet och ökande reglering leder till nya, framförallt icke-finansiella risker, som växer i betydelse. Banken har ett omfattande ramverk för risk-, likviditets- och kapitalhantering som utvecklas löpande för att återspegla aktuella förutsättningar.

Riskhantering

Riskutveckling

SEB:s övergripande riskprofil var fortsatt stark under 2021. Kreditkvaliteten är robust, kreditförlusterna är på historiskt låga nivåer och de reserveringar på portföljnivå som gjordes 2020 för potentiella förluster på grund av covid-19 har bibehållits oförändrade. Marknadsrisken minskade och volatilitet mot slutet av året, orsakad av rörelser i råvarupriser relaterat till energi, samt högre inflation hanterades inom risktoleransnivån. Såväl likviditetspositionen som kapitaltäckningen var på historiskt starka nivåer vid årets slut.

Den globala ekonomin återhämtade sig kraftfullt under 2021 och kredittillväxten var stark för framförallt företag och hushåll. Huvudscenariot är att återhämtningen fortsätter 2022, om än i lägre takt. Det finns dock ett antal osäkerheter som potentiellt skulle kunna påverka den i övrigt solida omgivningen. Försörjningskedjor har störts av pandemin och i kombination med högre efterfrågan och den europeiska energikrisen driver detta både inflation och räntor högre. Dessa trender belyser också oron över höga skuldsättningsnivåer och upplåsta marknadsvärderingar. Därutöver har den geopolitiska spänningen ökat i flera regioner.

Covid-19-pandemin var fortsatt i centrum under 2021 och ytterligare infektionsvågor och förnyade restriktioner kan inte uteslutas. Effekten av den kommande utfasningen av både statliga och centralbankers stödprogram återstår också att se.

SEB har hanterat pandemins effekter väl. Fokus har varit att stötta våra kunder och samtidigt hantera de ökande riskerna.

Bankens krishantering och pandemiplan aktiverades redan i det inledande skedet och har kontinuerligt utvecklats därefter. Detta har resulterat i helt nya sätt att arbeta utan att bankens viktiga processer har drabbats av några större störningar. Incidenter och förluster relaterade till icke-finansiella risker har varit fortsatt låga. Personalen återgick till att arbeta i bankens lokaler när restriktionerna lyftes, även om dessa återinfördes i slutet av året. En ny policy för distansarbete har också kommit på plats under 2021.

I ett längre perspektiv fortsätter den snabba förändringen av bankindustrin driven av megatrender som digitalisering, hållbarhet och ökande regleringar. Som en följd av detta har bankens riskhantering delvis skiftat fokus från traditionella finansiella risker till icke-finansiella risker som exempelvis datahantering, cyber, teknologi och tredjepartsrisker. Maskininlärning och artificiell intelligens kommer vara grundstenar i framtidens riskhantering och kan användas inom områden som effektivisering av regelefterlevnad, förbättrade kreditbeslut, revision och stresstester. Inom hållbarhet är det framförallt klimatrelaterade risker som i allt högre utsträckning analyseras, mäts och integreras i det strategiska beslutsfattandet. Utvecklingen av det globala regulatoriska landskapet för banker över de senaste 15 till 20 åren, som delvis är en respons till den finansiella krisen (2007/2008), fortsätter.

För att möta dessa trender utvecklar SEB ständigt sitt riskhanteringsramverk för både finansiella och icke-finansiella risker. Detta görs genom att utveckla relevanta definitioner, ett kontrollramverk med fokus på förebyggande och mitigerande arbete, och en integrerad risk- och kontrollbedömning som tar hänsyn till nya risker samt kvantifiering av dessa.

Riskprofil

Styrelsen beslutar om den övergripande risktoleransen. Bankens vd och koncernchef ansvarar för att hantera SEB:s risker totalt sett och för att säkerställa att riskprofilen är i enlighet med styrelsens risktolerans och kapitaltäckningsmål.

Styrelsens risktolerans i korthet	Mått	2021	2020
Kreditrisk och kreditkvalitet Ha en stark kreditkultur baserad på långsiktiga relationer, kunskap om kunderna och fokus på deras återbetalningsförmåga. Detta leder till en kreditportfölj av hög kvalitet.	<ul style="list-style-type: none"> Summan av lån, eventalförpliktelser och derivat (mdr kr) Förväntade kreditförluster i relation till totala exponeringen (%) Andelen lån som klassificerats som osäkra (%) 	2 828 0,02 0,53	2 591 0,26 0,87
Marknadsrisk Uppnä en låg volatilitet i intjäningen genom att intäkterna kommer från kunddrivna affärer.	<ul style="list-style-type: none"> Statistiskt mått för den största förlust som kan förväntas under en 10-dagarsperiod (VaR) (Mkr) 	138	210
Icke-finansiella risker, affärsrisk och ryktesrisk Begränsa icke-finansiella risker, affärsrisk och ryktesrisk i all verksamhet och upprätthålla bankens goda rykte.	<ul style="list-style-type: none"> Icke-finansiella förluster i relation till totala intäkter (%) 	0,37	1,94 ¹⁾
Finansiering och likviditetsrisk Ha en välstrukturerad likviditetsposition, en balanserad upplåningsbas och en tillräcklig likviditetsreserv för att klara eventuella nettoutflöden i ett stressat scenario.	<ul style="list-style-type: none"> Högkvalitativa likvida tillgångar i förhållande till uppskattade nettoutflöden av likviditet de kommande 30 kalenderdagarna (likviditetstäckningsgrad) (%) Kvoten mellan tillgänglig stabil finansiering och behovet av stabil finansiering över en ettårsperiod (Net Stable Funding Ratio) (%) 	145 111	163
Aggregerad risk och kapitaltäckning Upprätthålla tillräcklig kapitalstyrka för att stå emot de samlade riskerna och garantera bankens långsiktiga överlevnad och position som finansiell motpart samtidigt som verksamheten ska uppfylla myndighetskrav och ratingmål.	<ul style="list-style-type: none"> Riskvägda affärsvolym (riskexponeringsbelopp) (mdr kr) Kapital i relation till riskexponeringsbeloppet (kärnprimärkapitalrelation) (%) Kapital i relation till balansomslutning (bruttosoliditetsgrad) (%) 	787 19,7 5,0	726 21,0 5,1

1) Exklusive den av Finansinspektionen beslutade sanktionsavgiften om 1 miljard kronor skulle operativa förluster i relation till totala intäkter ha varit 0,45%.

Överlag stabil kreditkvalitet

SEB har en välbalanserad kreditportfölj (som innehåller lån, eventalförpliktelser och derivat) som främst består av nordiska storföretag och svenska hushåll. Kreditkvaliteten var i stort sett stabil 2021 med historiskt låga förväntade kreditförluster.

Påverkan från covid-19 var begränsad för bankens större portföljer såsom storföretag, fastigheter, små och medelstora företag samt hushåll. Tidiga varningssignaler som exempelvis sena betalningar, negativ riskklassmigrering och konkursstatistik bevakas noga och är fortsatt stabila. Med det sagt så finns det ett antal orosmoln, inklusive utfasningen av de stödprogram som infördes för att motverka effekten av covid-19 och en eventuell långvarig period med höga energipriser, flaskhalsar i försörjningskedjorna samt högre räntor.

Förväntade nettokreditförluster 2021 uppgick till 510 Mkr (6 118), vilket motsvarar en kreditförlustnivå, netto, på 2 baspunkter (26). Brutto osäkra lån (lån i steg 3) uppgick till 9,8 miljarder kronor (14,9) vid årets slut, vilket motsvarar 0,53 procent av bruttoutlåningen (0,87). Reserveringsgraden för lån i steg 3 ökade under året från 48,4 procent till 57,8 procent.

De reserveringar på portföljnivå som gjordes 2020 har i stort sett bibehållits oförändrade. Dessa inkluderar reserveringar inom division Stora Företag & Finansiella Institutioner för utmaningar inom oljeindustrin samt reserveringar inom divisionerna Företag & Privatkunder och Baltikum för potentiella negativa effekter på kreditkvaliteten från pandemin. Totala reserveringar för kreditförluster uppgick till 8 786 Mkr (10 165).

Robust tillväxt i kreditportföljen

Tillväxten i kreditportföljen var stark under 2021 och drevs framförallt av företag och fortsatt god efterfrågan på svenska bolån. Den totala kreditportföljen uppgick till 2 828 miljarder kronor (2 591) vid årets slut.

Stark tillväxt i företagssegmentet

Mer än hälften av SEB:s kreditportfölj utgörs av exponering mot företag. SEB är unikt i jämförelse med sina konkurrenter i det att företagsportföljen främst består av större investment grade företagskunder, framförallt nordiska och tyska kunder, i ett stort antal branscher, varav tillverkningsindustrin är den största. SEB:s storföretagskunder har generellt klarat sig bra under pandemin.

Totalt växte företagsportföljen till 1 473 miljarder kronor (1 308) under 2021. Tillväxten drevs framförallt av en våg av efterfrågan på förvärvsrelaterad finansiering från storföretagskunder mot slutet av året.

Aktiviteten var också hög bland små och medelstora företag (SME), speciellt i segmentet mellanstora företag. Totalt växte SME-portföljen till 176 miljarder kronor (149). SEB:s exponering mot SME är koncentrerad till Sverige och utgör 12 procent (11) av den totala företagsportföljen.

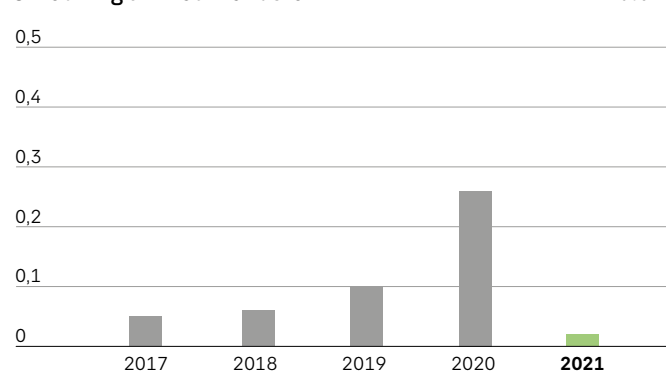
Stark tillväxt i den svenska bolåneportföljen

Aktiviteten på bostadsmarknaden var fortsatt hög under 2021 med stora prisökningar som planade ut något under den senare delen av året. Prisutvecklingen har haft stöd av fortsatt låga räntenivåer samt ökande efterfrågan på större bostäder och lägre konsumtion under pandemin. SEB:s svenska bolåneportfölj fortsatte att växa i takt med marknaden, det vill säga runt 7 procent, och uppgick vid årets slut till 594 miljarder kronor (560).

Portföljen har hög kvalitet med låga historiska kreditförluster, en sund belåningsgrad (vägd genomsnittlig maximal belåningsgrad på cirka 50 procent) och en bevisat god återbetalningsförmåga hos kunderna. Kreditbeslut baseras på låntagarens återbetalningsförmåga inklusive förmågan att hantera ett stressscenario med högre ränta. I förekommande fall tar stressscenariot med låntagarens andel av bostadsrättsföreningens skuld i beräkningen.

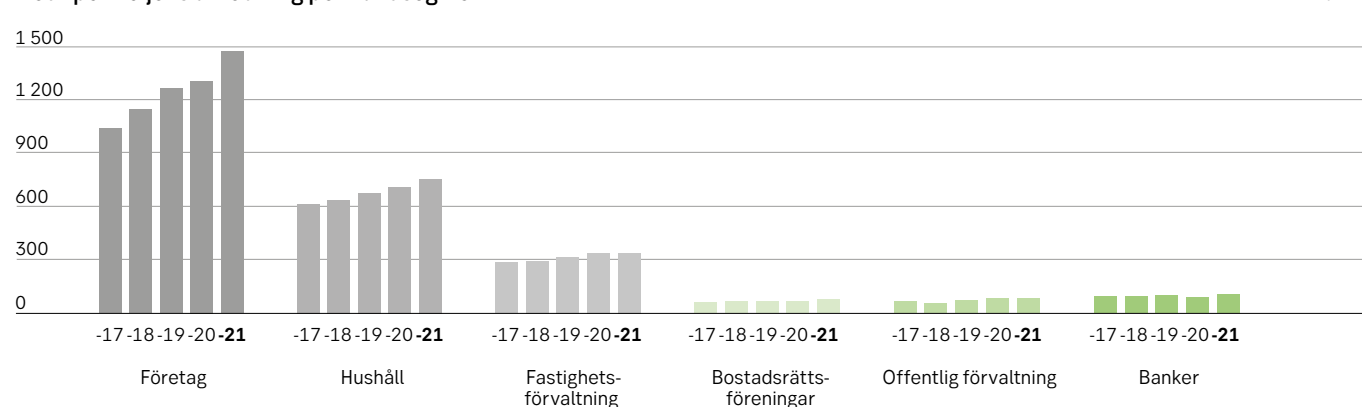
Det allmänna undantaget från lagen om amorteringskrav som implementerades av Finansinspektionen när pandemin eskalerade, upphörde i slutet av augusti. Andelen av portföljen som amorterar har därefter återgått till samma nivå som före pandemin, det vill säga 97 procent av den del av portföljen som har en belåningsgrad över 70 procent.

Utveckling av kreditförluster¹⁾

1) 2018–2021: Förväntad kreditförlustnivå, netto, baserad på modell för förväntade förluster enligt IFRS 9.
2017: Kreditförlustnivå, baserad på modell för inträffade förluster enligt IAS 39.

Kreditportföljens utveckling per kundsegment

Solid fastighetsportfölj

SEB:s kreditexponering mot bostadsfastighetsförvaltning är framförallt svensk och består av högkvalitativa, privata och offentligt ägda fastighetsbolag samt institutionella investerare. Portföljens viktade genomsnittliga belåningsgrad var 46,4 procent vid årsskiftet (46,5).

Efterfrågan på bostadsfastigheter i Sverige är stabil och oberoende av konjunkturen på grund av den strukturella bostadsbristen. Under 2021 drevs tillväxten i portföljen framförallt av hög köp-och-säljaktivitet bland existerande kunder. Portföljen uppgick till 152 miljarder kronor vid årets slut (143). SEB har även 74 miljarder kronor (66) i kreditexponering mot bostadsrättsföreningar, en vanlig boendeform i Sverige.

SEB:s kreditexponering mot kommersiella fastighetsbolag består främst av starka nordiska motparter med sunda finansieringsstrukturer och diversifierade fastighetsportföljer. Portföljens viktade genomsnittliga belåningsgrad var 44,6 procent vid årets slut (45,5). Kreditkvaliteten är fortsatt hög utan några kreditförluster eller indikationer på försvagning.

Marknadsutsikterna för kommersiella fastigheter fortsätter att främjas av låga räntor men varierar mellan de olika undersegmenten. Påskyndandet av trender såsom e-handel och distansarbete och det minskade resandet under pandemin har påverkat segment som detaljhandelsfastigheter och hotell. Efterfrågan på kontorsfastigheter är stabil men med små tecken på ökande osäkerhet som exempelvis längre ledtider vid uthyrning och en något högre vakansnivå. SEB:s portfölj av kommersiella fastighetsbolag uppgick till 188 miljarder kronor (196) vid årets slut.

SEB hanterar sin fastighetsexponering genom en koncernövergripande risktoleransnivå för utlåning till kommersiella fastighetsbolag, begränsningar på volymtillväxt på divisionsnivå, samt genom en strikt kreditpolicy för fastighetsutlåning.

Balanserad tillväxt i Baltikum

SEB:s baltiska kreditportfölj består främst av företags- och hushållskrediter. Fastighetsförvaltningsportföljen är begränsad. Litauen utgör SEB:s största marknad i Baltikum vad gäller kreditexponering, följt av Estland och Lettland.

Kreditkvaliteten var fortsatt stabil under 2021. De baltiska ekonomierna fortsatte att återhämta sig och kredittillväxten drevs i första hand av ökad efterfrågan på bolån då distansarbetet resulterat i ett behov av större bostäder. Företagsvolymerna var stabila. SEB:s baltiska kreditportfölj växte till 194 miljarder kronor (188).

Minskade marknadsrisk

Marknadsrisk uppstår i SEB:s kunddrivna tradingverksamhet samt inom treasury-funktionen som ansvarar för hanteringen av koncernens finansiering och likviditet. Riskerna i tradingen mäts som Value-at-Risk (VaR), vilket är en uppskattning av den maximala förlust som SEB förväntas göra, med 99 procents sannolikhet, under en tiodagarsperiod. Ränterisk uppstår i bankens övriga verksamhet (ränterisk i bankboken) till följd av strukturella skillnader i balansräkningen avseende valutor, räntevillkor och räntebindningstider. Riskerna hanteras i enlighet med ramverket för ränterisk i bankboken vilket beaktar eventuella risker relaterade till både värde och intjäning i portföljen.

2021 kännetecknades av minskande kreditspreadar, aktie-marknader som nådde högstanivåer samt lägre marknadsvolatilitet. Dock vände denna trend mot slutet av året då volatiliteten ökade på till exempel råvaru- och räntemarknaderna. Som ett resultat av årets marknadsutveckling minskade SEB:s marknadsrisk och genomsnittligt VaR (vilket baseras på förändringar i marknadsriskfaktorer över de senaste 12 månaderna) minskade till 138 Mkr (210).

Stabila risker i försäkringsverksamheten

SEB:s livförsäkringsverksamhet består framförallt av fondförsäkringar där marknadsrisken kvarstår hos kunden. Under 2021 stod fondförsäkringar för 77 procent av de totala premieinbetalningarna (67). Utöver fondförsäkringar erbjuder SEB riskförsäkring i Sverige och Baltikum samt traditionell livförsäkring i Sverige.

SEB är, i och med de garanterade åtagandena i den traditionella försäkringsportföljen, exponerat mot marknadsrisk. Skillnaden mellan värdet på tillgångarna och de garanterade åtagandena utgör dock en buffert mot volatilitet i intjäningen. Under 2021, fortsatte denna buffert att öka tack vare starka finansiella marknader samt nya affärsvolymerna.

Allokeringen till alternativa investeringar i portföljen förväntas vara av fortsatt betydande storlek och utgjorde vid årets slut cirka 40 (40) procent av portföljen. I allmänhet ökar alternativa investeringar risknivån i en portfölj, detta då värderings-, marknads-, likviditets- och icke-finansiella risker bedöms vara högre än i traditionella investeringskategorier. Dessa risker reduceras primärt av en hög tillgångsdiversifiering såväl som en stark förvaltningsstruktur.

Hantering av icke-finansiella risker i pandemin och stöd för återhämtning

Genom att kontinuerligt utveckla och förbättra styrning och praxis kring riskhantering arbetar SEB med att reducera icke-finansiella risker, både traditionella och nya framväxande risker, i den dagliga verksamheten och i bankens processer. Under 2021 uppgick nettoförlusterna för incidenter relaterade till icke-finansiella risker till 219 Mkr (1 235).

SEB aktiverade sina krisplaner vid covid-19-pandemins utbrott 2020. Ett pandemiscenario, skapat som en del av SEB:s kontinuitetsplanering, utgjorde grunden i bankens hantering av pandemin. Utformningen av detta scenario har uppdaterats i takt med pandemins utveckling.

Oron för ökade förluster till följd av icke-finansiella risker, inte minst på grund av omfattande distans- och hemarbete materialiserades inte. Istället har förlusterna fortsatt att vara på historiskt låga nivåer. Under hösten 2021 återgick de anställda till att arbeta från kontor i merparten av de geografiska områden där SEB har verksamhet.

Kreditportföljens geografiska fördelning¹⁾

Cybersäkerhet, hantering av data och modellrisker

Den globala digitaliseringen och ökad användning av molntjänster, tredjepartsleverantörer och outsourcing är starka trender inom bankindustrin som samtidigt ökar risken för cyberbrottslighet. SEB arbetar proaktivt med hotidentifiering, hotscenarier och bearbetning av information för att hantera och minimera denna risk.

För att skydda SEB:s immateriella tillgångar, kunddata och annan känslig information från obehörig åtkomst av cyberkriminala, utvecklar banken kontinuerligt sina aktiviteter för att identifiera, skydda sig mot, upptäcka, hantera och återhämta sig från cyberbrottslighet. Säkerhetsuppdateringar, systemuppggraderingar och säkerhetstester utförs regelbundet i koncernen. Genom att använda principer som "always verify" och "least privilege access", tillsammans med andra tekniska säkerhetsåtgärder, har banken ytterligare skydd för att hantera och övervaka enheter, användare, applikationer och nätverk.

Lika viktigt är det att främja en sund riskkultur och att höja säkerhetsmedvetenheten, inte bara hos de anställda utan även bland SEB:s kunder. Detta görs genom utbildningar, distribuering av information och regelbunden kommunikation. Vidare har koncernen även antagit en cyberriskpolicy.

Datahantering och dataetik fortsätter att öka i betydelse då hela finansbranschen blir mer och mer datadriven. Vidare utgör kraven på att kunna rapportera korrekt data i rätt tid en fundamental del av ett alltmer omfattande regelverk. Dessutom gör SEB:s insatser för att motverka risken för penningtvätt samt användningen av tredjepartsleverantörer att behovet av adekvat hantering och behandling av data ökar. SEB:s väldefinierade processer för att hantera sådana risker utvecklas på kontinuerlig basis. SEB har på senare år infört ett koncerngemensamt ramverk för informationsstyrning, inklusive datahanteringsverktyg och processer. 2021 antog SEB en etikpolicy för kunddata med syftet att guida och sätta kriterier för hanteringen av kunddata.

Modellrisk är ett annat område som påverkas av förändrade regelverkskrav. SEB har etablerat ett policy-ramverk för modellrisk i vilket betydande förbättringar har gjorts av de oberoende valideringsmodeller som används för att förhindra ekonomisk brottslighet, för prissättning av låneprodukter och algoritmisk handel. I koncernen pågår ett arbete med att upphandla en IT-applikation för att stötta hanteringen av modellrisk.

Förebyggande av finansiell brottslighet

Genom att vara aktiv på finansmarknaden med ett diversifierat och globalt erbjudande är SEB som bank exponerat för risken att utnyttjas för korruption, penningtvätt och finansiering av terrorism ("finansiell brottslighet"). SEB arbetar aktivt med att förebygga den risken i enlighet med gällande lagar och regler samt med bankens egen etiska standard. Kunskap, medvetenhet och en stark riskkultur är djupt förankrat i hela organisationen, från styrelsen till enskilda medarbetare.

Under 2021 fattade SEB beslutet att ytterligare förstärka bankens styrning och operativa modell för att bekämpa finansiell brottslighet och etablerade en global funktion med ansvar för området. Införandet av funktionen för Financial Crime Prevention (FCP) skedde under året och främjar bankens övergripande styrning och kontroll avseende åtgärder mot finansiell brottslighet.

SEB arbetar löpande med att utveckla sin förmåga att förebygga finansiell brottslighet genom att förbättra rutiner, processer och systemstöd samt förstärka interna kontroller. Banken utbildar löpande personalen för att öka medvetenheten kring riskerna med finansiell brottslighet.

En av de viktigaste förebyggande aktiviteterna för att förhindra att banken utnyttjas för finansiell brottslighet är processen för kundkännedom. I denna process insamlas och bedöms information i syfte att förstå affärsrelationen och hantera den risk som är kopplad till kunden. Alla nya kunder bedöms utifrån processen vilken upprepas regelbundet så länge kundrelationen varar. Processen är riskbaserad och en utökad riskbedömning görs för kunder inom områden där banken bedöms vara mer utsatt, till exempel för kunder med speciella produkter eller med kopplingar till högriskländer. Under året fortsatte arbetet inom CRO funktionen med att definiera andra försvarslinjens bedömning av kundrisken.

En annan viktig aktivitet är den bevakning som görs för att upptäcka misstänkta transaktioner eller beteenden. Om misstänkta aktiviteter upptäcks rapporteras detta till berörda myndigheter. I sådana fall kommer SEB även att överväga att säga upp eller begränsa affärsrelationen. Under 2021 rapporterade SEB fler än 3 900 misstänkta aktiviteter (Suspicious Activity

SEB:s generella kriterier för kundrelationer

SEB:s trovärdighet och rykte är avgörande för bankens framgång och baseras på långsiktiga kundrelationer, en affärs- och riskkultur med tydliga etiska normer, samhälls- och miljöansvar samt professionalism.

SEB:s rykte beror också på vilka typer av kunder SEB associeras med. SEB:s generella kriterier för kundrelationer (Customer Acceptance Standards, CAS) är nio principer som representerar vad banken anser vara avgörande kriterier för att acceptera nya och existerande kunder. De kompletterar interna och externa regler och syftar till att ytterligare institutionalisera och förstärka SEB:s sunda riskkultur. Kriterierna i CAS är:

1. SEB:s aktiva val. Att bli kund hos SEB ska vara resultatet av ett aktivt val av banken. Kundrelationer bygger på tillit och relationen kommer att granskas vid behov.
2. Syftet med relationen måste till fullo förstås. SEB ska ha god förståelse för kundens syfte med att använda SEB och varför det är lämpligt att SEB tillhandahåller dessa tjänster.
3. Transparens är ett krav. Öppenhet och förmåga att ge tillfredsställande information är ett krav för att bli, och förbli, kund hos SEB.
4. Kunder ska efterleva lagar och regler med respektfullt avstånd till gråzoner.
5. Kunder i branscher med avsevärd negativ påverkan på klimatet och som saknar en trovärdig plan för att hantera omställningen till en koldioxidneutral ekonomi ska undvikas. SEB har åtagit sig att anpassa sin verksamhet i linje med Parisavtalet och uppmuntrar hållbar praxis i samarbete med kunderna.
6. Branscher med negativ social påverkan ska undvikas. SEB har åtagit sig att anpassa sin verksamhet till FN:s Vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter och har därför en mycket restriktiv syn på affärsaktiviteter i företag som kan antas skapa negativa förutsättningar för människor inblandade i dem.
7. Kunder med hemvist i högriskländer där rättssystem, infrastruktur eller finansiell information betraktas som otillräckliga och där korruption är utbredd, ska undvikas.
8. Kunder med förhöjd risk för penningtvätt eller sanktioner ska hanteras med försiktighet. Vissa kunder innebär, på grund av sina aktiviteter, hemvist, ägarskap, medarbetare eller betalningsmönster, förhöjd risk för penningtvätt.
9. Kundgodkännande ska baseras på en godkänd affärsstrategi och SEB ska ha förmåga och möjlighet att följa upp och kontrollera kunder och relaterade risker.

Reports) till myndigheter i de länder där banken är verksam. SEB genomför också kontroller för att förhindra utbetalningar till personer eller företag på sanktionslistor.

Bankens samarbete med externa aktörer är en viktig del av det förebyggande arbetet för att förhindra finansiell brottslighet. Under 2021 fortsatte SEB att arbeta med en gemensam känn-din-kund-plattform, Invidem, vilken initierades under 2019 tillsammans med fem andra nordiska banker. Samarbetet mellan den svenska polismyndigheten och de stora svenska bankerna gällande penningtvätt, SAMLIT, fortsatte under året med syftet att öka informationsutbytet mellan privat och offentlig sektor. SEB arbetar både internt och i samarbete med polisen för att upptäcka och förebygga alla typer av bedrägerier. Arbetet utvecklas kontinuerligt för att anpassas till nya kriminella beteenden.

SEB:s uppförandekod och värderingar, obligatoriska utbildningar samt dialoger om etiska och värderingsbaserade dilemman stärker medarbetarens medvetenhet om betydelsen av sitt uppträdande. Anställda uppmanas att rapportera oetiska eller olagliga incidenter, vid behov via en extern oberoende visseblåsprocess.

Hållbarhetsrisker i kreditanalys och nykundsprocess

Som bank har SEB en viktig roll i samhället genom att tillhandahålla krediter och hantera finansiella tillgångar på ett sätt som främjar hållbar ekonomisk tillväxt och välbefinnande. Både i nykundsprocessen och i kreditgivningen beaktar SEB hållbarhetsrisker och hur sådana risker kan komma att påverka SEB:s ambition att vara en hållbar bank och hur de påverkar kundens återbetalningsförmåga. Verktyg för att identifiera, definiera, övervaka, mäta och kontrollera hållbarhetsrisker vidareutvecklas löpande.

→ För mer information om SEB:s hantering av hållbarhetsfrågor se sid. 42 och för specifik information om hantering av klimatrelaterade risker se sid. 60.

Likviditets- och kapitalhantering

En välbalanserad likviditets- och finansieringsstrategi

Tillgång till likviditets- och finansieringsmarknaderna är nödvändigt under alla omständigheter. SEB:s likviditets- och finansieringsstrategi hanteras utifrån tre perspektiv: (1) optimering av likviditetsstrukturen i balansräkningen för att säkerställa att mindre likvida tillgångar har en stabil finansiering, (2) övervakning av beroendet av upplåning på finansmarknaderna, samt (3) försäkran om att banken har en tillräcklig likviditetsreserv för att motstå ett svårt stressat scenario.

Under 2021, fortsatte inlåningen att växa mer än utlåningen, vilket resulterade i en historiskt låg ut-/inlåningskvot på 111 procent (122) och ett lägre behov av upplåning på de finansiella marknaderna. Finansmarknaderna var välfungerande och erbjöd attraktiva finansieringsmöjligheter. SEB tog upp långfristig finansiering till ett belopp om 75 (117) miljarder kronor, medan 151 (126) miljarder kronor förföll, vilket minskade SEB:s totala finansiering i finansmarknaderna till cirka 474 (580) miljarder kronor.

Ett högt kreditbetyg är viktigt då det ligger till grund för SEB:s upplåningskostnader. SEB bibehöll sitt kreditbetyg från S&P, Fitch uppgraderade SEB till stabila utsikter medan Moody's nedgraderade SEB:s seniora osäkrade skulder och inlåning från Aa2 to Aa3 med en stabil utsikt. Nedgraderingen följde av Riksgäldens förslag om att ändra sitt regelverk gällande nedskrivningsbara skulder (MREL). Regelverksförändringen från Riksgälden har resulterat i att de flesta svenska banker behöver emittera lägre volymer av ytterligare förlustabsorberande skulder.

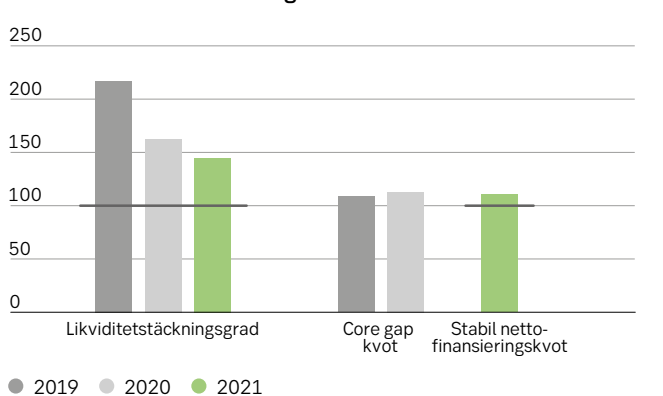
→ Se sid. 75 för kreditbetyg och sammansättning av nyupplåning.

SEB hanterar sina tillgångar och skulder i linje med det regulatoriska kravet om en stabil nettofinansieringskvot (NSFR) på minst 100 procent, ett krav som trädde i kraft under 2021. SEB:s NSFR var vid årsskiftet 111 procent vilket är väl inom ramen för det lagstadgade minimikravet samt även väl inom styrelsens risktolerans för en sund strukturell likviditetsriskposition.

I slutet av 2021, uppgick SEB:s likvida tillgångar till 672 miljarder kronor (617). Storleken och sammansättningen av likvida tillgångar analyseras regelbundet och bedöms gentemot eventuella kommande likviditetsbehov.

Likviditetstäckningsgraden (LCR) mäter hur väl SEB:s likvida

Likviditetstäckningsgrad, Core gap-kvot och Stabil nettofinansieringskvot¹⁾

1) Core gap-kvoten är ett internt mått på hur långfristig utlåning är matchas av långfristig finansiering. 2021 ersattes den av Stabil nettofinansieringskvot som ett strukturellt likviditetsmått.

→ För mer information om risk, likviditet och kapitalhantering, se not 40 och 41.

tillgångar täcker kassautflöden i ett kortsiktigt stressat scenario. SEB:s LCR uppgick till 145 procent vid årets slut (163). Därmed uppfylls minimikravet på 100 procent. SEB uppfyller även minimikraven vad gäller LCR för individuella valutor, inklusive euro, dollar och andra signifikanta valutor.

En fortsatt stark kapitalposition

Trots en stark riskkultur och god riskhantering kan oförutsedda förluster uppstå inom en bankverksamhet. SEB:s kapitalhantering är utformad för att säkerställa att banken har tillräckligt med kapital för att kunna täcka sådana oförutsedda förluster. Styrelsen fastställer SEB:s kapitalmål med hänsyn tagen dels till tillsynsmyndigheters, skuldinvesterares och affärsmotparters krav på finansiell stabilitet, dels till styrelsens syn på kapitalbehov och ambition vad gäller kreditbetyget. Dessa krav måste balanseras mot aktieägarnas krav på avkastning.

Under 2020 infördes EU:s bankpaket i svensk rätt, vilket medförde att nya kapitalkrav började gälla för svenska banker. I samband med 2021 års översyns- och utvärderingsprocess (SREP), införde Finansinspektionen ett Pelare 2 vägledningskrav (P2G) på 1,5 procent för SEB. Kärnprimärkapitalkravet består av fyra huvuddelar:

Kärnprimärkapital – krav och relation

	i procent av totalt riskvägt exponeringsbelopp	
	2021	2020
Pelare 1 minimikapitalkrav	4,5	4,5
Pelare 2 krav (P2R)	1,2	1,2
Kombinerat buffertkrav	6,6	6,6
Pelare 2 vägledning (P2G)	1,5	
Totalt krav och P2G	13,8	12,6
Kärnprimärkapitalrelation	19,7	21,0

Vid årsskiftet uppgick SEB:s kärnprimärkapitalrelation till 19,7 per cent (21,0), vilket innebar en buffert på 590 baspunkter över Finansinspektionens krav och P2G. Riskexponeringsbeloppet ökade till 787 miljarder kronor (726), främst på grund av tillväxt i företagskreditportföljen och valutaeffekter. Årets resultat var starkt, men på grund av beslutad och förväntad framtida kapitaldistribution ökade kärnprimärkapitalet något till 155 miljarder kronor (152).

I samband med 2021 års SREP införde Finansinspektionen även en bruttosoliditetsvägledning (P2G) på 0,45 procent av bruttosoliditetsexponeringen, utöver minimikravet för bruttosoliditetskvoten på 3 procent. SEB:s bruttosoliditetskvot, uppgick vid slutet av 2021 till 5 procent (5,1).

Kapitaltäckningskraven för svenska banker är högre än EU:s nivåer och svenska banker är väl kapitaliserade i jämförelse med banker i övriga delar av Europa, både från ett riskbaserat och från ett icke riskbaserat perspektiv. SEB:s starka kapitalisering bekräftades i EBA:s stresstest som görs vartannat år för europeiska banker. I EBA:s stressade scenario skulle SEB:s kärnprimärkapitalrelation minska från 21 till 17,4 procent vilket innebär en stark motståndskraft i det stressade scenariot.

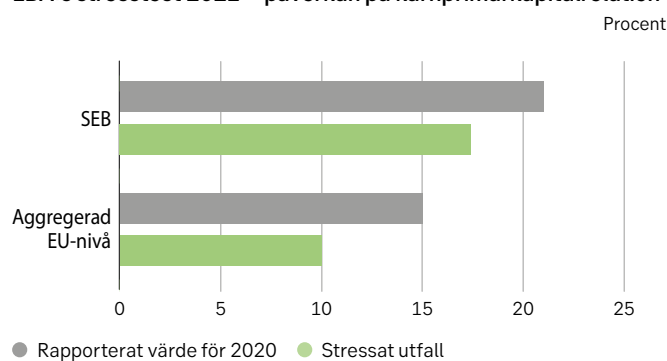
→ För information gällande styrelsens kapitalrelaterade finansiella mål, se sid. 73.

Slutförande av Basel III-ramverket

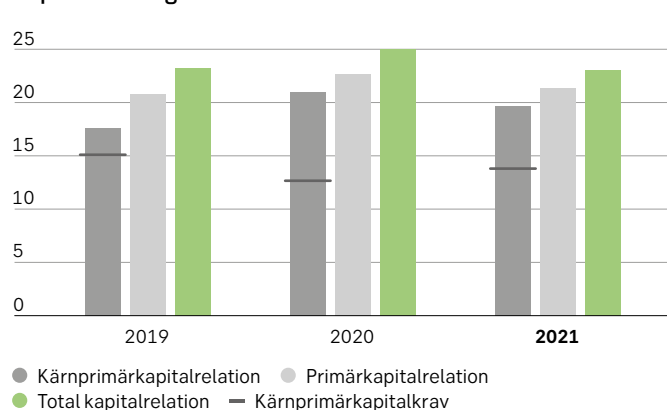
I december 2017, presenterade Baselkommittén ett reformpaket gällande Basel III-ramverket (kallat Basel IV) som syftar till att minska stora variationer i riskvägda tillgångar (RWA) mellan banker. För detta ändamål introducerade kommittén

ett schablongolv för riskvägda tillgångar vilket innebär att de riskvägda tillgångar som beräknas genom att använda interna modeller i sin helhet inte får understiga 72,5 procent av de riskvägda tillgångarna som beräknas med standardmetoder. Den 27 oktober 2021 offentliggjorde EU-kommissionen ett förslag gällande implementationen av Basel IV i EU-lagstiftningen. De nya bestämmelserna föreslås att genomföras den 1 januari 2025, med en femårig gradvis infasning av schablongolvet för riskvägda tillgångar fram till 1 januari 2030. Borttagandet av interna modeller för operativa risker, tillsammans med restriktioner gällande användandet av interna modeller för kreditrisk samt förändrade metoder för marknadsrisk förväntas leda till ett ökat kapitalkrav för SEB. Förslaget innehåller, jämfört med det ursprungliga Basel-regelverket, ett antal förbättringar med avseende på schablongolvet för riskvägda tillgångar, där reglerna är mer anpassade för den europeiska banksektorn.

EBA:s stresstest 2021 – påverkan på kärnprimärkapitalrelation

Kapitaltäckning

Utveckling av riskexponeringsbelopp (REA)

